

SVERIGES
RIKSBANK Nr 7

Pressmeddelande

1996-03-07

SKATTEREFORMEN NÖDVÄNDIG OCH POSITIV FÖR SVENSK EKONOMI

Skattereformen var nödvändig och har haft positiva effekter på svensk ekonomi. Det skriver Riksbanken i sitt remissvar på betänkandet från Kommittén för utvärdering av skattereformen, KUSK. Riksbanken bedömer att vinsterna av reformen mer än väl uppväger eventuella engångskostnader under en övergångstid.

Riksbanken understryker att huvudprinciperna i skattereformen måste värnas, så att reformen fullt ut kan ge förväntade och åsyftade positiva effekter. Ett hållbart och pålitligt skattesystem skapar goda planeringsförutsättningar och bidrar till en stabil ekonomisk utveckling.

När reformen genomfördes fanns sedan lång tid allvarliga strukturproblem i svensk ekonomi, bl.a. i form av sparandeunderskott som tagit sig uttryck i bestående bytesbalansunderskott. Det dåvarande skattesystemet stimulerade till lånefinansierad konsumtion och bidrog till att fastighetsmarknaden blev överhettad. Skattereformen var därför nödvändig för att långsiktigt förbättra den svenska ekonomin.

Skattereformens effekter på ekonomin ofullständigt belysta:

Skattereformens fördelningspolitiska effekter måste enligt Riksbankens uppfattning ses i ett bredare perspektiv än vad som skett i utvärderingen. Som jämförelsenorm har utvärderingen nämligen valt den instabila situation, som rådde före reformen, med omfattande strukturella obalanser och hög inflation. Riksbanken anser att jämviktsmekanismer i ekonomin troligen förr eller senare skulle ha tvingat fram korrigeringar på dessa områden. Utvärderingen borde därför utgått från en mer stabil situation, eller åtminstone diskuterat följderna av att jämförelsen görs mot ett instabilt läge.

Riksbanken anser också att önskvärda fördelningseffekter måste vägas mot försämringar som dessa kan medföra för effektiviteten i samhällsekonomin. Bristande effektivitet resulterar i långsammare tillväxt och därmed långsiktigt mindre utrymme att fördela. Eftersom skattereformen bidragit till ökad effektivitet i ekonomin, menar Riksbanken att reformen bör innebära förbättrade förutsättningar för den framtida fördelningspolitiken.

Utvärderingen har bl.a. dragit slutsatserna att skattereformen varit underfinansierad med ca 35 miljarder kronor och att den bidragit till ca 1 procentenhet av minskningen av BNP under början av 1990-talet. Riksbankens menar att dessa slutsatser är dragna utifrån ett alltför snävt synsätt.

Riksbanken framhåller här att de offentliga finanserna haft en underliggande obalans, vars förklaring i grunden står att finna i den höga utgiftskvoten. Höga utgifter skapade behov av höga skatter, som försämrade ekonomins effektivitet genom s.k. skattekilrar. Konjunkturkänsligheten i de offentliga finanserna blev också hög, vilket innebar stora underskott i de offentliga finanserna under lågkonjunkturen. Riksbanken menar att skattereformen i detta sammanhang kunde bidra till att mildra problemen genom att minska skattekilarna. När det gäller reformens underfinansiering, måste man dock beakta de offentliga finansernas underliggande obalans, som hade sin grund i den höga utgiftskvoten och de strukturproblem som fanns i ekonomin.

Ytterligare upplysningar lämnas av Krister Andersson, tel. 08-787 01 48 eller Johan Fall, tel. 08-787 05 05.

Remissvaret kan beställas från Riksbankens informationscentral (fax 08-787 05 26, tel. 08-787 01 00) eller hämtas i Riksbankens entré, Malmskillnadsgatan 7.

